

2 ggr mera
antioxidanter än hos
vilda blåbär!

Blåbärstry

Honungsbär - Bärtry *Guiden*

- Ett riktigt "hälsobär" för vår trädgård
- Goda, sötsyrliga delikatessbär
- Extremt vinterhärdig
- Mognar tidigast av alla bär
- Hälsosam, mest antioxidanter av alla bär
- Blommen är inte frostkänsliga

BLOMQVIST
Plantskola - Taimisto

Allmänt

Hos blåbärstry hitta du alla de fina egenskaper som man vill ha hos en bärbuske. Bären är söta, goda och aromatiska med lämplig syrlighet. Busken är extremt vinterhärdig med mycket hälsosamma bär. Busken är lättodlade och har inga problem med växtsjukdomar. Bären är dessutom mycket användbara i köket, både till matlagning och bakverk. Vad kan man mer begära!? Jo, ännu en sak, det finns många olika sorter med olika smak och kombinationer mellan sötma, syrlighet och mognadstid. Blåbärstry mognar först av alla trädgårdens bär. Redan 1-2 veckor före jordgubbarna kan du njuta av säsongens första bär. Till skillnad från de gamla vildväxande, fröförökade sorterna, är de nya moderna sorterna mycket söta och aromatiska. Borta är all bitter smak som fanns i de vilda sorterna. Både från Ryssland och Kanada har det kommit ut många fantastiska nya sorter de senaste åren.

Samma sötma som i Bigarråer och vindruvor

Härstamning

Blåbärstry har länge varit ett relativt okänt bär hos oss. Däremot har bären varit mycket viktiga för lokalbefolkningen i Sibirien, norra Kina, Kanada och delar av Japan. Blåbärstryet har varit och fortfarande viktiga i folkmedicinen och en bra källa för näring och vitaminer. För 60 år sedan inledde man förädlingsarbetet i Ryssland, men detta har inte varit allmänt känt förrän under senare år. I Kanada startade förädlingsarbetet vid universitetet i Saskatchewan för något årtionde sedan. Resultaten av förädlingsarbetet är enastående. Blåbärstry har förvandlats från ett litet, bittert bär till stora härligt söta bär med lagom syrlighet och mycket arom.

Hälsosamma egenskaper

Blåbärstry har kallats för 'Den eviga ungdomens bär'. Det ligger kanske något i det, för av alla bär som testats innehåller blåbärstry mest aktiva antioxidanter. Till och med 2 ggr mera än hos våra vilda blåbär! Anthocyaniner 949 mg/100g, bioflavonoider 887 mg/100g, polyfenol 1014 mg/100g. Se närmare <http://haskapberries.com>. Dessutom innehåller bäret rikligt med vitaminer, bl.a. C-vitamin 40-60 mg%, betacaroten (förstadietill A-vitamin), B1, B2, B9 och B6 m.fl.

Enligt Anui-folket i Japan ger blåbärstry dig ”långt liv och god syn”

Odling och skötsel

Blåbärstry är lättodlade, toleranta och har inga större krav på växtplatsen. Undvik ändå tunga lerjordar. Plantera i upphöjda bänkar så undviker du stående vatten om hösten. Blåbärstry är mycket toleranta även när det gäller jordens pH-värde, allt mellan 5,5 och 8,0 är acceptabelt. Det bästa är ändå att hålla pH-värden mellan 5,5 och 6,5, alltså en aning surt.

Blåbärstry är inte självpollinerande utan du bör samplantera 2-4 olika sorter för att få god skörd. En gammal och helt felaktig myt är att Kanadensiska och Ryska sorter inte skulle pollinera varandra. Det är förstås helt felaktigt!

Plantera i soligt läge, ju mera sol desto sötare bär. Blåbärstry är extremt vinterhärdiga och klarar temperaturer ner till -43 grader. Blommorna klarar -8 grader utan att frysa!

Gallringen av äldre grenar inleds efter 5-6 år. Gödsla ungefär som du gödslar en vinbärsbuske, inte alltför mycket kväve utan mera fosfor och kali, t.ex med någon bärgödsel.

Sjukdomar och insekter

Blåbärstry är en mycket frisk art och har sällan problem med varken svampsjukdomar eller insekter. Undvik ändå att plantera i skuggiga lägen, för då kan buskarna få problem med svampangrepp. Att odla giftfritt är inget större problem.

**Blommen är frosttåliga ner till -8 grader!
Samplantera 2-4 olika sorter för bästa pollinering.**

Användning

Blåbärstry är goda att äta som färska delikatessbär. De är också mycket användbara i köket till allt som du vanligtvis använder blåbär till. T.ex i pajer, yogurt, glass, bärkompotter mm. Bären lämpar sig bra att frysa, t.ex rårörda med jordgubbar. Bären kan efter plockning lagras mycket länge, t.om 14 dagar om de är torra när de plockas. Detta är en mycket bra egenskap, inte minst för kommersiella odlare. Inom folkmedicinen används bären för att bota hjärt-och kärlsjukdomar, lever och gallsjukdomar m.m Bären kallas i Kamtchatka för ”Den eviga ungdomens bär”. Även blad och blom används inom folkmedicinen bl.a för ögonen, huvudvärk m.m.

Sort	Bärens egenskaper	Bärens smak	Mognad i Österbotten	Busken	Sötma	Skörd
Aurora	Avlånga, ovala och medelstora. Mognar under lång tid.	Angenämt sötsyrliga/ söta bär, som tilltalar de flesta. Omtyckt arom.	Medeltidig. början av juli	160 cm hög, 140 bred. Vackert ovalt, upprätt växtsätt.	14-16 Bx	9-12 liter
Blue Banana	Långsmala bär som är trubbiga i båda ändorna.	Söta bär utan nämnvärd syrlighet.	Medeltidig. början av juli	Stadiga tjocka grenar med tätt bladverk som skymmer bären. 150 x 150 cm	13-14 Bx	9-12 liter
Blue Rock (Sinij Utes)	Oregelbundna, ovala bär som är saftiga och söta.	Söt och delikat smak med endast lite syrlighet	En av de allra tidigast mognande	Kompaktväxande, stadig. 150 cm hög, 150 cm bred	13-15 Bx	8-10 liter
Boreal Beauty	Relativt små, jämnstora och hjärtformade bär	Syrlig smak, med lite sötma	Sen. Slutet av juli/början av augusti	Kraftiga grenar. 160 hög, 150 cm bred.	13-15 Bx	8-10 liter
Boreal Beast	Långsträckt form	Angenäm mild smak där sötman framträder endast lite syrlighet.	Sen. Slutet av juli/början av augusti	Kraftig buske med pelarformigt växtsätt 160 cm hög, 140 cm bred	13-16 Bx	9-12 liter
Boreal Blizzard	Päronformade bär som är onödigt mjuka.	Sötsyrlig och angenäm med härlig arom. Smaktestvinnare bland de sena sorterna.	Sen. Slutet av juli/början av augusti	Rund form och mycket tätväxande. 150 cm hög, 140 cm bred	13-15 Bx	9-13 liter
Candy Blue (Lawina)	Cylindriska, långsmala och trubbiga	Söt och god smak som håller i sig i över 3 veckor	Medeltidig/ tidig. Början av juli	Upprätt pelarform. Medelkraftigt växtsätt. 160 cm hög, 150 cm bred	16 Bx	8-12 liter
Honeybee	Cylindformade bär som sitter stadigt fast på grenen. Hålls på grenen tills de torkar.	Saftiga och smakliga bär som är något syrliga	Medeltidigt. Början/mitten av juli	160 cm hög, 140 cm bred. Vackert ovalt, upprätt växtsätt, snabbväxande	12-15 Bx	7-10 liter
Indigo Gem	Runda, vindruvsliknande bär som är jämna i formen	Angenämt sötsyrliga med betoning på söt	Tidig mognad. Slutet av juni/ början av juli	150 cm hög, 120 cm bred. Vacker och rund form	17 Bx	6-9 liter
Jugana	Avlånga, spetsiga bär som är jämna i formen	Sötast av alla, men även syrligheten kan förnimmas	Tidig/ medeltidig	150 cm hög, 170 cm bred. Vackert växtsätt. Lätt att plocka	19-21 Bx	6-13 liter
Strawberry Sensation	Runda och ovala bär	Både söt och syrlig smak	Relativt sen. Slutet av juli månad	Upprättväxande buske med mycket växtkraft. 160 cm hög, 160 cm bred	13 Bx	8-11 liter
Uslada	Runda, avlånga bär med trubbiga ändor. Alla bär mognar samtidigt	Söta med härlig arom som håller sig flera veckor	Relativt tidig. början av juli månad	Medelstarkväxande och upprätt växtsätt. 160 cm hög, 150 cm bred	16 Bx	9-11 liter
Vostorg	Mycket stora, saftiga bär. Oregelbunden form. Låg syra, hög sötma	Härlig söt och ganska mild smak. Mycket saftig	Tidigast av alla sorter. mognar i slutet av juni	Höjd och bredd ca 160 cm. Lätt hängande grenar, bör eventuellt stödas.	14-18 Bx	9-11 liter

Bärens storlek	Skördetid	Licens	Kommentarer	Lämpliga pollinerare	Sort
2,1 - 2,5g, 30-35 mm	2-3 veckor	University of Saskatchewan, Ca	Vinnare i de flesta smaktester. Bär av god kvalitet.	Alla andra sorter. God allmänpollinerare	Aurora
1,3 -1,6g, 25-30 mm	2 veckor	Berries Unlimited USA	Lätta att plocka Bärens faller inte av	Alla, förutom Borealsorterna	Blue Banana
1,6 -2,4g, 35-40 mm	2 veckor	FGUP Bakczarsk	En av de bästa sorterna. Lätt att plocka både för hand och med maskin.	Alla, förutom Borealsorterna	Blue Rock (Sinij Utes)
2,0 -2,4g, 22-25 mm	1-2 veckor	University of Sakatchewan, Ca	Syrlig men ändå omtyckt. Alla bär mognar samtidigt Onödigt mjuka bär	Andra Borealsorter, samt Aurora	Boreal Beauty
1,7-2,0g, 25-27 mm	1-2 veckor	University of Sakatchewan, Ca	Omtyckt delikatessbär som är mångas favorit. En aning svårplockad	Andra Borealsorter, samt Aurora	Boreal Beast
2,1g, 30-35 mm	3 + veckor	University of Sakatchewan, Ca	Mycket omtyckt smak, men bären bli fort mjuka Plockas så fort de mognat. Lättplockad	Andra Borealsorter, samt Aurora	Boreal Blizzard
1,5-2,0g, 25-27 mm	2-3 veckor	FGUP Bakczarsk	Lovande ny sort med lång plockningstid. Lättplockad	Alla, förutom Borealsorterna	Candy Blue (Lawina)
1,6- 2g, 22-26 mm	3 veckor eller mer	University of Saskatchewan, Ca	Stark växtkraft betyder regelbunden gallring av grenarna.	Alla, förutom Borealsorterna	Honeybee
1,4g 20-25 mm	ca 2 veckor	University of Sakatchewan, Ca	Mycket goda och vackra bär, men ganska små. Liknar vindruvor i formen	Alla, förutom Borealsorterna	Indigo Gem
1,5-1,9g, 28-35 mm	ca 2 veckor	FGUP Bakczarsk	Högst sötma av alla men också en del syrlighet. Omtyckt! Äldre buskar kan ge riktigt stor skörd	Alla, förutom Borealsorterna	Jugana
2,0-2,5g, 20-25 mm	1-2 veckor	Berries Unlimited USA	Lätt att plocka, men mogna bär faller av	Alla, förutom Borealsorterna	Strawberry Sensation
1,5- 2,0g, 25-27 mm	3 veckor	FGUP Bakczarsk	Lätt att plocka. Kan plockas under lång tid, även om bären mognar samtidigt. En lovande ny sort	Alla, förutom Borealsorterna	Uslada
2,6g, 40-55 mm	1-2 veckor	FGUP Bakczarsk	Omtyckta delikatessbär som mognar tidigt. Utbrett växtsätt. Kanske bästa ryska sorten	Alla, förutom Borealsorterna	Vostorg

Aurora

En relativt ny sort från University of Saskatchewan. Busken är oval och vackert formad. Bären är bland de större, ca 30-35 mm långa och är lätta att plocka. Bären mognar medeltidigt i början av juli månad. Auroras bär är mycket välsmakande och har vunnit alla smaktester. Bären mognar efterhand under ca 2-3 veckor. Skörden är stor, ca 10 liter/buske. Aurora är också en bra pollinerings-sort tack vare lång blomningstid.

Blue Rock (Sinij Utes)

En ganska ny sort med kompakt och bra växtsätt. Lämpar sig både för maskinell skörd och handplock. Skörden är ganska stor, ca 8-9 liter/buske. Blue Rock har också vunnit många smaktester, med upp till 4,9 av 5 möjliga smakpoäng. Bären är stora, ca 35-40 mm långa. Sorten mognar tidigt, oftast i slutet av juni månad. Alla bär mognar så gott som samtidigt.

Blue Banana

Amerikansk ny sort som har långsmala, lite bananformade bär. Bären är söta utan nämnvärd syrlighet. Stabilt och upprätt växtsätt tack vare grova grenar. Skörden är stor, ca 9-12 liter/buske. Bären är ganska stora, ca 25-30 mm långa bär och är lätta att plocka för hand. Bären mognar medeltidigt i början av juli månad.

Boreal Beauty

Relativt stora, 22-25 mm, bär som mognar i slutet av juli/början av augusti. Bären kan plockas under 1-2 veckors tid. Skörden är relativt god, ca 8-10 liter/buske. Smaken är syrlig med en hel del sötma. Alla bär mognar samtidigt. Bären är ganska mjuka jämfört med andra sorter. Kraftiga grenar på medelstor buske.

Boreal Beast

Kanske den bästa av de sent mognande sorterna. med angenäm mild och söt smak med lagom syrlighet. Kan i smak jämföras med den tidigt mognande sorten Aurora. Skörden är ganska stor, ca 9-12 liter, men en aning svårplockad. Busken är kraftig och pelarformad, ca 160 x 140 cm. Bären mognar i slutet av juli/början av augusti och kan plockas under 1-2 veckors tid. Bärstorlek 25-27 mm

Boreal Blizzard

De päronformade, och stora bären är angenämt sötsyrliga och mycket omtäckta. Bären mognar i slutet av juli/början av augusti. Plockningstiden är ovanligt lång, oftast över 3 veckor. Sötman stiger mot slutet av plockningstiden. Bären blir fort mjuka, och bör därför plockas vartefter de mognar. Skörden är stor, 9-13 liter/buske. Bärstorlek 30-35 mm

Candy Blue (Lawinia)

En ganska tidig sort med bär som mognar i slutet av juni/början av juli. Bären kan plockas under en period på 2-3 veckor. Smaken är söt med lagom syrlighet. Skörden är god, 8-12 liter/buske. Busken har ett bra, upprätt växtsätt. Bären är cylindriska och trubbiga. En lovande ny sort med lång plockningstid. Bärstorlek 25-27 mm

Honeybee

En lite äldre sort från Kanada som är en god pollinerare. Mognar medeltidigt i början av juli månad med sötsyrliga bär som är ca 22-26 mm långa. Buske har ett vackert och ovalt växtsätt och relativt smal och lågväxande, 160x 140 cm. Skörden är normalt 7-10 liter/ buske.

Indigo Gem

Den första sort som kom ut med söta och goda bär utan bitterhet. Bären är vackert droppformade och ganska små. Men smaken är utomordentlig och sorten är därför mångas favorit. Bären blir 20-25 mm långa och skörden är 6-9 liter. Mognar tidigt redan i slutet av juni månad. Busken är liten och kompakt och lättplockad, ca 150 x 120 cm.

Jugana

Avlånga spetsiga bär som är jämna i formen. Busken är ganska liten, med jämn och vacker växtform. Hos Jugana har man uppmätt högst sötma av alla sorter, med en sockerhalt upp till 21%. Men eftersom syrligheten också är ganska hög, så märker man kanske inte av den höga sockerhalten. Skörden är 6-13 liter/buske. Bärens storlek är 28-35 mm.

Strawberry Sensation

En ny sort från USA med bär som mognar ganska sent i slutet av juli månad. Bären är både söta och syrliga och lätta att plocka. Bör plockas i tid, annars faller bären av busken. Skörden är 8-11 liter/buske och bärens storlek är normalt 20-25 mm.

Uslada

En mycket lovande ny sort på medelstor buske. Alla bären mognar samtidigt, men kan ändå plockas under lång tid. Skörden är 9-11 liter/buske och bärens storlek är normalt 25-27 mm. Smaken är härligt söt, med lagom syrlighet. Bären är lätta att plocka, och faller inte av busken i förtid. Medeltidig sort som mognar i början av juli.

Vostorg

Mognar tidigast av alla sorter, redan i mitten/slutet av juni månad. Bären är mycket stora, 40-55 mm långa och har en mycket söt och omtyckt smak. Växtsättet är en aning problematiskt med hängande grenar som eventuellt behöver stödas. Mycket lätt och snabb att plocka, men övermogna bär faller lätt av busken. Stor skörd, 9-11 liter/buske.

Bodövägen 210, 68530 Lepplax

Phone: +358 (0)6 766 9815

e-mail: info@blomqvistintaimisto.com

www.blomqvistintaimisto.com

BLOMQVIST
Plantskola - Taimisto